Αρχιερεύς και θύμα (π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Απριλίου, 2022

Στην προς Εβραίους επιστολή το λυτρωτικό έργο του Κυρίου μας απεικονίζεται σαν το έργο της διακονίας του Μεγάλου Αρχιερέως. Ο Χριστός έρχεται στον κόσμο για να εκτελέση τη βουλή του Θεού. **Εν αγίω Πνεύματι προσφέρει τον εαυτό του στον Θεό, προσφέρει το αίμα του εις άφεσιν ανθρωπίνων αμαρτιών, όλο το έργο του συντελείται μέσα στο Πάθος.** Δια του αίματός του, του αίματος της Καινής Διαθήκης, εισέρχεται εις τους ουρανούς, εισέρχεται εις τα Άγια των Αγίων πίσω από το καταπέτασμα. Μετά την προσφορά του θανάτου στρέφεται με δόξα και τιμή και κάθεται στα δεξιά του Πατρός για πάντα. Η προσφορά της θυσίας αρχίζει στη γη, ενώ η ολοκλήρωσίς της στους ουρανούς, όπου ο Χριστός παρουσίασε και μας παρουσιάζει ακόμη ενώπιον του Θεού, σαν αιώνιος Αρχιερεύς. **«Αρχιερεύς των μελλόντων αγαθών»**, σαν ο Απόστολος και Αρχιερεύς της ομολογίας μας, σαν λειτουργός της αληθινής σκηνής και του πραγματικού θείου θυσιαστηρίου. Κοντολογής σαν Μεσίτης της Καινής Διαθήκης. Ο θάνατος του Χριστού ανεκάλυψε την αιώνια Ζωή, εφανέρωσε **«τις δυνάμεις του μέλλοντος αιώνος»**. Εν τω αίματι του Ιησού αποκαλύφθηκε η καινή και ζώσα οδός, σ' εκείνο το αιώνιο Σάββατο, όταν ο Θεός αναπαύθηκε από τα μεγάλα του έργα.

Επομένως, **ο θάνατος στον Σταυρό είναι μια προσφορά θυσίας**.

Αλλά η προσφορά μιας θυσίας δεν σημαίνει μονάχα αυτοπαράδοση. Ακόμη κι' από μια απλώς ηθική πλευρά, ολόκληρη η σημασία της θυσίας δεν είναι η αυταπάρνη/σις καθ' εαυτή, αλλά η αγάπη σαν το δυναμικό περιεχόμενο της θυσίας. **Η θυσία δεν είναι απλώς μια προσφορά αλλά μάλλον μια αφιέρωσις, μια καθιέρωσις στον Θεό. Η αποτελεσματική δύναμις της θυσίας είναι η αγάπη** (Α' Κορ. 13, 3). Αλλ' η προσφορά της θυσίας εδώ είναι κάτι παραπάνω από το στοιχείο της

αγάπης· είναι επί πλέον μια μυστηριακή πράξις, μια λειτουργία, ένα μυστήριο. Η θυσία του Σταυρού αποτελεί θυσία αγάπης, αναμφίβολη, καθόσον **«ο Χριστός μας αγάπησε και παρέδωσε τον εαυτό του για μας σαν μια προσφορά και θυσία προς το Θεό, εις οσμήν ευωδίας»** (Εφεσ. 5, 2).

Αλλ' αυτή η αγάπη δεν ήταν μόνο συμπόνια και ευσπλαγχνία και έλεος προς τους πεπτωκότας και τους βαρυφορτωμένους. Ο Χριστός δίνει τον εαυτό του όχι μόνο **«εις άφεσιν αμαρτιών»**, αλλά και **για να μας δοξάση**· όχι μονάχα χάριν της αμαρτωλής ανθρωπότητος, **αλλά και χάριν της Εκκλησίας, για να την καθαρίση και να την καθαγιάση, να την καταστήση αγία, ένδοξη και άσπιλη** (Εφεσ. 5, 25). **Η δύναμις μιας θυσίας βρίσκεται στη δυνατότητα του καθαρμού και της καθαγιάσεως που παρέχει. Και η δύναμις της σταυρικής θυσίας είναι ότι ο Σταυρός είναι η οδός της δόξης. Πάνω στο Σταυρό ο υιός του ανθρώπου δοξάζεται, και ο Θεός δοξάζεται εν αυτώ** (Ιωάν. 13, 31). Η προσευχή του Κυρίου μας ως του Μ. Αρχιερέως είχε σαν αίτημα τη δόξα και τη ζωή των μαθητών. **«Και τη δόξα που μου έδωσες, σ' αυτούς την έδωσα»** (Ιωάν. 17, 22). Εδώ βρίσκεται η πληρότητα της θυσίας! **«Μήπως δεν έπρεπε να πάθη όλα τούτα ο Χριστός και να εισέλθη στη δόξα του;»** (Λουκ. 24, 26).

Ο Σταυρικός θάνατος είχε αποτέλεσμα όχι γιατί απέθανε κάποιος αθώος, αλλά γιατί εκείνος που απέθανε ήταν ο Σαρκωμένος Κύριος. **«Χρειασθήκαμε ένα σαρκωμένο Θεό· απέθανε ο Θεός για να μπορέσουμε να ζήσουμε εμείς»**, για να χρησιμοποιήσουμε μια τολμηρή φράση του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου (Λόγος 45, 28). Αυτό είναι **«το φοβερό και υπερδεδοξασμένο μυστήριο»** του Σταυρού. Πάνω στο Γολγοθά ο Σαρκωμένος Κύριος πανηγυρίζει τη θεία οικονομία, **in ara crucis**, και προσφέρει θυσία την ανθρώπινη φύσι του, που από την σύλληψί της **«εν τη μήτρα της παρθένου»** προσελήφθηκε στην αδιαίρετη ενότητα της υποστάσεώς του και αποκαταστάθηκε στην αρχική προπτωτική της κατάστασι και καθαρότητα.

Εν τω Χριστώ δεν υπάρχει ανθρώπινη υπόστασις. Η προσωπικότητά του είναι θεία, αλλά εν σαρκί. Εδώ βρίσκεται η πληρότητα της ανθρωπίνης φύσεως, **«η ανθρώπινη φύσις στην ολότητά της»**, γι' αυτό και ο Χριστός είναι ο **«τέλειος άνθρωπος»**, όπως είπε και η Σύνοδος της Χαλκηδόνος. Αλλά δεν υπάρχει ανθρώπινη υπόστασις. Και επομένως πάνω στο Σταυρό δεν απέθανε ένας άνθρωπος. **«Γιατί αυτός που έπαθε δεν ήταν κοινός άνθρωπος, αλλά Θεός ενανθρωπήσας, που πολεμούσε τον αγώνα της υπομονής»**, λέγει ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων (Κατήχ. 13, 6).

Μπορούμε να πούμε ότι ο Θεός δεν πεθαίνει πάνω στο Σταυρό, αλλά κατά την ιδία αυτού ανθρωπότητα **«εν νεκροίς λογίζεται ο εν υψίστοις οικών και τάφω σμικρώ ξενοδοχείται»** (Ακολουθία του Μ. Σαββάτου, κανόνας 5, 9). Είναι ο θεληματικός Εκείνου που είναι ο ίδιος Αιώνια Ζωή, που είναι στ' αλήθεια η Ανάστασις και η Ζωή. Πρόκειται για θάνατο ανθρώπου, βέβαια, αλλά μέσα στην υπόστασι του Λόγου, του σαρκωμένου Λόγου. Και γι' αυτό πρόκειται για ανιστώντα θάνατο.

«Φωτιά ήρθα να βάλω στη γη και πως θά 'θελα να είχε ήδη ανάψει. Αλλ' έχω ένα βάπτισμα που πρέπει να βαπτισθώ και πολύ σταναχωριέμαι περιμένοντάς το» (Λουκ. 12, 49-50). Φωτιά – το Πνεύμα το Άγιο – κατέβηκε μέσα σε πύρινες γλώσσες στο **«φοβερό και ανεξερεύνητο μυστήριο της Πεντηκοστής»**. Ήταν το βάπτισμα του Πνεύματος. Ακόμη βάπτισμα είναι αυτός ο ίδιος ο Σταυρικός θάνατος και η έκχυσις του αίματος, **«το βάπτισμα μαρτυρίου και αίματος, που μέσα σ' αυτό βαπτίσθηκε ο ίδιος ο Χριστός»** , κατά τη φράσι του αγίου Γρηγορίου του Ναζιανζηνού (Λόγος 39, 17).

Ο Σταυρικός θάνατος ως βάπτισμα αίματος είναι αυτή η ουσία του λυτρωτικού μαρτυρίου του Σταυρού. Το βάπτισμα είναι καθαρμός. **Και του Σταυρού το βάπτισμα είναι η κάθαρσις της ανθρωπίνης φύσεως, που τραβάει το μονοπάτι της αποκατάσεώς της εντός της υποστάσεως του Σαρκωμένου Λόγου.** Είναι ένα πλύσιμο της ανθρωπίνης φύσεως στο τρεχούμενο αίμα της θυσίας του Θείου Αμνού. Και πρώτα απ' όλα ένας καθαρμός από την ανθρώπινη αδυναμία και την ίδια τη θνητότητα. Είναι η κάθαρσις που προετοιμάζει τον ερχομό της αναστάσεως, κάθαρσις όλης της ανθρωπίνης φύσεως, όλης της ανθρωπότητος στο πρόσωπο του καινούργιου της μυστικού – Πρωτότοκου, του «Δευτέρου Αδάμ». Αυτό είναι το βάπτισμα του αίματος ολόκληρης της Εκκλησίας. «Εξαγόρασες την Εκκλησία σου με τη δύναμη του Σταυρού» και ολόκληρο το Σώμα οφείλει να βαπτισθή στο βάπτισμα του Σταυρού. **«Πράγματι θα πιήτε απ΄το δικό μου ποτήρι και θα βαπτισθήτε στο δικό μου βάπτισμα»** (Μάρκ. 10, 39· Ματθ. 20, 23).

(π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ, Θέματα Ορθοδόξου Θεολογίας, Αρχιερεύς και θύμα)

(Πηγή: aparchi.gr*)*